

Katedra psychologie UK FF
Posudek oponenta rigorózní práce Mgr. Tomáše Brožka, DiS.:
„Copingové strategie u chronické bolesti:
Aktualizace a restandardizace dotazníku DCB 3“

Téma předložené rigorózní práce shodně s autorem vnímám jako velmi aktuální. O to více si cením toho, že návaznost na původní diplomovou práci (2010) je především v rozpracování empirické části práce. Autor tím přibližuje dotazník DCB 3 praktickému využití v rámci psychologické diagnostiky v oblasti algeziologie.

Teoretickou část práce pokládám za velmi zdařilou. Souhlasím s tvrzením autora, že aktuálnost teoretického zpracování tohoto tématu se od doby obhájení jeho diplomové práce příliš nezměnila. Autor pracoval s rozsáhlým množstvím našich i zahraničních pramenů. Možná by bylo vhodné v seznamu literatury uvést i odkaz na již obhájenou práci diplomovou. Součástí textu jsou odkazy na dosavadní výzkumy v rámci zvoleného tématu. Za vhodné pokládám zařazení schémat a obrázkových modelů, které z mého pohledu usnadní čtenáři pochopit popisované „procesy“.

Za přínosné považuji zařazení kapitol, „Měření bolesti“, „Hodnocení bolesti u patologického procesu“ a „Současné metody diagnostiky v oblasti strachu z bolesti“, které na různých úrovních obecnosti předkládají možnosti psychologické diagnostiky.

Cílem empirické části bylo vytvořit dotazník, který by obohatil dosud užívanou testovou baterii a zároveň umožnil rozšířit model psychologických procesů při chronické bolesti o pozitivní copingové strategie. Autor v rámci rozšíření své práce se snažil vypořádat s některými nedostatky a problémy, které se objevily při zpracování diplomní práce. Konkrétní úkoly, které si v této souvislosti autor vytýčil, jsou uvedeny na str. 10 – 11.

Výzkumný projekt, tvorba dotazníku, zkoumaný soubor, sběr dat a užití metody v rámci testové baterie jsou náležitě popsány a zdůvodněny. Autor při zpracování dat využil explorativní faktorové analýzy a extrahoval tři prakticky nezávislé faktory – vzdorování, odhodlání a přijetí. V následujících kapitolách se věnuje psychometrickým vlastnostem škál nově vytvořeného dotazníku DCB 3.

Hlavní přínos rigorózní práce vnímám především v předložené finální verzi dotazníku DCB 3 spolu s jeho základními psychometrickými údaji (objektivita, reliabilita, validita). Autor rovněž předkládá tabulku pro převod hrubých skóre jednotlivých stupnic na steny (pro obě pohlaví dohromady). Podrobnější informace o jmenovaných ukazatelích, včetně podrobnějšího členění jsou uvedeny v přílohách. Vyhodnocení dotazníku je uvedeno na str. 92 – 93.

Autor velmi dobře propracoval kapitolu „Diskuse“, kde se podrobně vrací k jednotlivým krokům svého výzkumu, psychometrickým vlastnostem dotazníku a tvorbě norem. Vnímám to jako vhodné náměty pro další výzkum, a z hlediska využití této metody v praxi rovněž jako vhodná doporučení. Přílohy rigorózní práce jsou velmi přehledné a z mého pohledu tvoří s vybranými kapitolami teoretické a empirické části práce přehledný „manuál“ k vytvořené metodě.

Předložená práce, dle mého uvážení, splňuje nároky kladené na rigorózní práci a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 17. března 2011

Markéta Niederlová